

og som man maa indrømme har været saglige Begrundelser af Forslaget om at bevare denne Landsret. Da man oprettede Søndre Landsret, pegede man paa den Omstændighed, at denne Ret vilde komme til at staa overfor mange Tilfælde, hvor der skulde dømmes paa Grundlag af preussisk Lovgivning og efter den gamle sønderjydske Lovgivning, som jo paa mange Maader ikke falder sammen med den, der har været gældende i Kongeriget. Da man for et Par Aar siden behandlede et Regeringsforslag, hvori der var en Bestemmelse, om at bibeholde Søndre Landsret, var dertil knyttet en Bestemmelse om at lægge Ribe Amt ind under det Omraade, der skulde være Søndre Landsrets Jurisdiktion. Det vakte den Gang Protest fra Ribe Amt. Man ønskede ikke at blive flyttet bort fra Viborg Landsret, og der blev for dette Standpunkt angivet adskillige gode Grunde, synes jeg. For Forslaget om at lægge Ribe Amt ind under Søndre Landsret den Gang talte paa den anden Side Ønsket om saa vidt muligt at slette den gamle Grænse. Imidlertid blev Sagen jo ikke den Gang gennemført, og naar den nu foreligger paa ny, kan vi ikke se bort fra, synes jeg, at den her fremtræder i en anden Forbindelse og paa en saadan Maade, at jeg mener, vi maa behandle Forslaget om Søndre Landsret med Velvillie.

Forslaget fremtræder, som det foreligger nu, som et Led i Bestræbelserne for at gennemføre en større Umiddelbarhed i vor Retspleje, og det er en Omstændighed, som jeg maa tillægge den allerstørste Betydning. Der er med Hensyn til Jurisdiktionen tilføjet den vigtige Bestemmelse, at man udvider Søndre Landsrets Omraade med de fynske Amter, og naar vi da ser paa hele Sagen, saaledes som den nu foreligger, og bemærker os de forskellige Ønsker, som vi jo ved gør sig gældende i den sønderjydske Befolkning, bl. a. ogsaa dette, at det vil være heldigt at bevare en Landsret i Nærheden af Grænsen, ikke mindst fordi man paa preussisk Side har en tilsvarende Domstol i den store Naboby, og at det i mange Kredse vilde føles som en Svækkelse af Stillingen dernede, hvis Søndre Landsret ikke faar Lov at bestaa, saa synes jeg i det hele taget, at Sagen ligger saaledes, at man, som jeg før sagde, vistnok med Velvillie maa gaa i Lag med Forslaget fra den højtærede Justitsminister.

Med Hensyn til Landsretterne i øvrigt ønsker jeg at udtale min uforbeholdne Tilslutning til Bestemmelsen om, at Landsretterne kan rejse ud og behandle Sagerne paa de Steder, hvor man kommer Forhol-

dene nærmere paa Livet, med andre Ord, at Landsretterne i højere Grad end hidtil vil kunne foretage Rejser ud i Jurisdiktionen. Det er en Fordel, et Fremskridt, som jeg for min Del hilser med den største Tilfredshed, fordi det fører til større Umiddelbarhed i vor Retspleje.

Der er i Forbindelse hermed stillet Forslag om — og det er vel i nogen Grad af økonomiske Grunde, for at undgaa en Forøgelse af Landsretsdommernes Antal —, at der gives Hjemmel til at tilkalde en Underretsdommer fra den Kreds, hvorfra den Sag, der skal behandles og afgøres, stammer. Jeg vil herom sige, at det dog maaske er et af de Spørgsmaal, der nøjere maa overvejes. I hvert Fald tilstaar jeg, at jeg for mit Vedkommende har noget Besvær med at blive fuldt fortrolig med denne Bestemmelse, og naar det er Tilfældet, er det vel, fordi jeg nærer nogen Frygt for, at den Underretsdommer, der bliver tilkaldt, og som skal være med til at træffe en Afgørelse ved en Landsretssag, mulig kan være hildet med Hensyn til den foreliggende Sag. Han kan have haft med Sagen at gøre i Forvejen og staar derfor ikke saa uhildet, saa frit, som det maa være ønskeligt for en Landsretsdommer at staa, naar han skal være med til at træffe en vigtig Afgørelse. Imidlertid vil Sagen vel nok blive underkastet en nøjere Overvejelse i Udvalget, og maaske det er muligt at finde en Ordning, hvorved det kan undgaaes at forøge Landsretsdommernes Antal. Som det ses af Forslaget, er det Ministerens Bestræbelse og Ønske, at dette ikke skal ske, ja, der er endogsaa Tale om Muligheden af at formindske Landsretsdommernes Antal med 1, og ethvert Skridt i saa Henseende vil paa Forhaand møde Velvillie her i Rigsdagen.

Jeg lægger Mærke til, og det er for øvrigt ikke noget, der er nyt, at der har været Ønske om at oprette tekniske Domstole. Et Ønske herom har været fremsat fra Dansk Ingeniørforening. Jeg vil herom sige, at jeg meget vel forstaar de Ønsker, der i saa Henseende gør sig gældende hos vore Teknikere, og jeg finder det rimeligt, at man fremsætter dem, men paa den anden Side maa jeg være enig med den højtærede Justitsminister i, at det er saare vanskeligt at løse den Opgave. Det vil være saare vanskeligt at drage Grænserne for en teknisk Domstols Virksomhed, og man vilde sikkert ogsaa komme til at staa overfor Spørgsmaalet om Etablering af en Appellinstans. Det maa derfor vistnok indtil videre have sit Forblivende ved den Ordning, vi vil faa efter det Forslag, der nu foreligger.